

Behandelingsvoorstel voor de commissie Cultuur en Economie

Onderwerp: Utrechts Erfgoed online

Cie-datum : 25 november 2002

Cie-nummer:

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 26-11-2002	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: nee	op:

Behandelend ambtenaar: F.A.A. Huisman
(ma-mi t/m do-mi)

toestel: 2272
b.g.g.: 2214

Samenvatting

Om te stimuleren dat de Utrechtse erfgoedsector goed inspeelt op de digitale revolutie in de samenleving, is incidentele geld beschikbaar voor onderzoek naar samenhang en afstemming in het digitale aanbod. De Federatie Stichts Cultureel Erfgoed hebben wij aangewezen als initiatiefnemer. In onze opdracht heeft de Federatie een uitvoerig extern onderzoek laten doen. Op basis van dat onderzoek vraagt de Federatie om een bijdrage voor de eerste uitvoeringsfase van een traject dat moet leiden tot een gestructureerd digitaal aanbod erfgoed. Deze eerste fase richt zich op verder (praktijk)onderzoek naar en ontwikkelen van draagvlak in het erfgoedveld, op proefversies van een website, en op inzicht in structureel benodigde personele en technische middelen.

Hierachter vindt u een toelichting.

Voorgesteld wordt de Federatie een eenmalig subsidie van € 121.600,- te verlenen, te gebruiken in de jaren 2003 en 2004.

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vraag (vragen): kunt u zich vinden in de voorgestelde subsidieverlening ?

Commissie Cultuur en Economie 25-11-02
Toelichting bij voorstel Utrechts Erfgoed online

1. ICT en het erfgoed

In de Cultuurnota 1999-2002 (verlengd 2004) hebben wij de stimulering van ICT-gebruik door erfgoed-instellingen expliciet opgenomen. Ter uitvoering van dit voornemen kwamen de afgelopen jaren verschillende projecten op gang, waardoor het cultureel erfgoed digitaal allengs bereikbaar wordt voor het brede publiek. Wij noemen:

* Samenhang gedigitaliseerde archieven.

Onlangs is een gezamenlijke website van de archiefdiensten in de provincie van start gegaan: www.utrechtsarchiefnet.nl. Deze biedt in het begin alleen feitelijke informatie over wat er in de Utrechtse archiefbewaarplaatsen te vinden is. In een volgend stadium zullen vele archieven rechtstreeks digitaal geraadpleegd kunnen worden.

Financiering: Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 en krediet Archiefinspectie.

* Kadastrale Atlas.

De kadastrale gegevens uit 1832 - het jaar dat het Kadaster werd opgericht - bieden uitgebreide, systematische en betrouwbare informatie over panden en eigenaren. Zij vormen daarom een belangrijke bron voor historisch onderzoek door amateur- en beroepshistorici. Het project Kadastrale Atlas omvat naast een publicatie per gemeente, gelijktijdige digitalisering, zodat de atlas in een volgend fase via internet toegankelijk is. Dit Utrechtse project fungeert als landelijke pilotproject. Mede-financiering: krediet Regionale Geschiedenis.

* Eigen provinciale bestanden

In 2001 is een cd-rom met 20.000 cultuurhistorische elementen verschenen, in kaart, beeld en tekst. Op het ogenblik wordt de presentatie van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur op internet voorbereid. Financiering: Kadernotaproject 2001

* [www.Collectie Utrecht.nl](http://www.CollectieUtrecht.nl) (werktitel)

De Federatie Stichts Cultureel Erfgoed is begonnen aan een samenhangende presentatie van museale collecties. Het betreft hier geen digitale catalogus per collectie of per museum, maar een tocht door de geschiedenis met de museumcollecties als uitgangspunt. Een selectie daaruit wordt aangeboden aan de hand van een aantal historisch-thematische sporen en rubrieken. Deze beperken zich vanzelfsprekend niet tot museumvoorwerpen, maar omvatten ook monumenten en historisch-geografische waarden. Basis voor dit project is MUSIP (Museum Inventarisatie Project), dat in Utrecht is bedacht en ontwikkeld en dat nu met rijksgeld landelijk wordt overgenomen. Ook met deze vertaling van MUSIP voor het brede publiek, vervult de provincie Utrecht een voortrekkersrol.

Financiering: in 2001/2002 Actieprogramma Cultuurbereik; in 2003/2004 mogelijk uit rijkspot Erfgoed Bereikbaar. Over Erfgoed Bereikbaar wordt u binnenkort geïnformeerd.

Het voorstel dat wij nu voorleggen, gaat over de sectoroverstijgende samenhang, kwantiteit en kwaliteit in het digitale erfgoed aanbod.

2. Utrechts Erfgoed online

Als uitvloeisel van de Cultuurnota stelden provinciale staten in 2001 een eenmalig bedrag van € 136.134,- beschikbaar voor onderzoek naar en aanpak van een gestructureerd digitaal aanbod van het Utrechtse cultureel erfgoed (begroting 2001, 6452.0244, project 81). Wij hebben het initiatief hiervoor gelegd bij de Federatie Stichts Cultureel Erfgoed.

Als koepelorganisatie voor een groot deel van het erfgoedveld en als vaste samenwerkingspartner voor overige instellingen mag van de Federatie worden verwacht dat zij haar opdracht tot ondersteuning, samenwerking en vernieuwing ook virtueel invulling geeft. Op meerdere plaatsen in Nederland doen zich vergelijkbare ontwikkelingen voor, mede gestuwd door rijksbeleid. Als bijzonder landelijk voorbeeld kan Flevoland dienen. Hier is men virtueel begonnen met een integrale digitale presentatie, als basis voor een later op te richten fysiek erfgoedhuis. **

In opdracht van de Federatie heeft bureau Gordion een inventarisatie en definitiestudie uitgevoerd. De rapportage is begin 2002 aan de provincie aangeboden. Om aan het uitvoerige, toegankelijk geschreven rapport recht te doen en u optimaal te informeren, voegen wij het bij (zonder de bijlagen). De kernpunten uit het onderzoek vindt u in de eveneens bijgevoegde brief van de Federatie d.d. 2 oktober 2002.

Zeer in het kort: het aanbod in de provincie is onvoldoende, kwalitatief divers, te zeer aanbodgericht. Er zijn voldoende partners om samen met de Federatie een kwaliteitsslag te bewerkstelligen.

Het onderzoek van Gordion (met banden met Rijk en Raad voor Cultuur), heeft veel feitelijke informatie en belangrijke conceptuele handvatten opgeleverd. Onvermijdelijk is het één jaar oude rapport hier en daar alweer achterhaald; zo ontbreekt de archievenwebsite. Vraagtekens hebben wij bij de keuze van de gesprekspartners in dit onderzoek. Het gezelschap was aan de smalle kant, al was het niet de opzet om door middel van dit onderzoek al draagvlak te scheppen. De provincie zelf had een inbreng behoren te hebben.

Deze kanttekeningen laten onverlet dat het onderzoek een goede basis vormt voor verdere stappen.

Het doel daarvan is drieledig:

- * verbinding: meer samenhang tussen sites
- * kwantiteit: meer erfgoed op het net
- * kwaliteit: betere sites.

Het rapport beveelt ondubbelzinnig de Federatie aan als uitvoerende partij.

3. Bestemming van nog beschikbare geld

Na aftrek van de kosten voor het onderzoek resteert nu nog € 121.600,- (bij wijzigingsvoorstel 21 januari 2002 overgeboekt naar de begroting 2002). Voorgesteld wordt dit geld aan de Federatie beschikbaar te stellen. Met deze middelen kan in 2003 en 2004 een stapsgewijze ontwikkeling beginnen. Het in paragraaf 1. genoemde project Provinciaal Digitaal Museum loopt hiermee gelijk op en versterkt het proces. De beoogde resultaten van deze eerste fase zijn:

- * inzicht in en creëren van samenwerkingsbereidheid
- * kwaliteitsnormen voor het digitaal aanbod
- * proefversies
- * inzicht in benodigde personele en technische middelen.

In de nieuwe Cultuurnota 2005-2008 zullen wij rapporteren over de eerste resultaten en ons beleid formuleren voor een verdere, structurele aanpak van de ICT-gebruik op het vlak van erfgoed.

** Dezelfde volgorde als bij de Utrechtse amateurkunst: men is gestart met een virtueel amateurkunsthuis en werkt toe naar een fysiek amateurkunsthuis.